

DE GRENS. Grof Geschud over humor op het randje: "Godverdekke, in wat voor show zijn we hier beland?"

Zij is Nederlandse, hij Belg. Ze spreken dezelfde taal, maar hoe universeel klinkt humor? Myrthe van Velden en Lander Severins bestoken België en Nederland met Grof Geschud. We vragen het cabaretduo hoe grenzeloos hun humor is.

Stefan Laenen

Woensdag 5 oktober 2022 om 05:00

•

Hun voorstelling Broeden speelt in Drachten. Vanuit Antwerpen zijn Myrthe en Lander dik drie uur onderweg om te spelen in Friesland. "We vertrokken om 11u en zullen vannacht rond 3u terug zijn", schat Myrthe. Tijd zat om het duo tussen Deurne en Dordrecht te polsen naar interculturele humorverschillen.

Lander: "Tof dat je belt. Myrthe beschikt namelijk over het zaligmakende vermogen om na twee minuten in de wagen in te dommelen. Een vaardigheid die ik me ook eigen maakte. Als de ene slaapt, stuurt de andere. De wakkere beluistert haar of zijn Spotifylijst, de ene heet Mitti en de andere Landi. Zo zitten wij zwijgend honderden kilometers naast elkaar. Ongelooflijk gezellig, zo'n internationale tournee."

Waar speelt Grof Geschud het meest, in België of in Nederland?

Lander: "Op dit ogenblik is dat verdeeld. We spelen Broeden even vaak in Nederland als in België. Hoe dat volgend seizoen zal zijn, weten we in april. In Nederland tonen veel schouwburgen interesse, leggen ze een optie vast, maar kan de voorstelling in een later stadium worden geannuleerd. Daarom werken alle collega's die in België en Nederland spelen met twee managers, twee boekingsagenten... noem maar op. Administratief gaapt tussen beide landen een grote kloof."

Opvallend dat jullie niet meer spelen in Nederland, toch een veel groter land?

Lander: "Geografisch klopt dat, maar wat wij doen wordt in België als unieker ervaren. Er zijn hier weinig theatermakers op het scharnierpunt tussen theater en comedy, waar cabaret zich bevindt. Theaters en publiek zijn blij om eens iets anders te zien dan stand-up. In cabaret wordt even veel gelachen. Al is humor bij ons niet per se het doel, maar een middel."

Waar speelt Grof Geschud het liefst?

Myrthe: “Eerlijk? Voorlopig iets liever in België. De Vlaamse gastvrijheid is legendarisch. In elke zaal worden we met open armen, en spijs en drank ontvangen. In Nederland is het meer van trek-je-plan. Als we daar spelen zijn er drie opties. Ofwel maak je 's morgens thuis je avondmaal klaar, neem je het mee en warm je het 's avonds weer op. Optie twee is afhaalmaaltijden inkopen, niet per se het meest voedzame diner. De laatste mogelijkheid is lekker uit eten gaan. Vermits we etentjes uit eigen zak betalen, kiezen we zelden de laatste optie.”

Verdiene jullie hetzelfde aan beide kanten van de landsgrens?

Lander: “In Nederland is er een overaanbod cabaret. Het is er lastiger om boven het maaiveld uit te steken. De financiering van theaters is er anders geregeld en wordt financieel meer risico gelegd bij de artiest. Reken daar de brandstof en het eten bij en dan wordt het verschil aanzienlijk. Als beginnend duootje is het geen grote luxe. Misschien dat ik weer solo ga, dat scheelt weer een loon.”

Myrthe: “Komt niets van in huis!”

Waarom touren jullie dan nog in Nederland?

Myrthe. “Uit liefde voor het vak. Klinkt melig, maar het is zo. Ik kan niet kiezen. Ik hou van allebei, al zijn er verschillen. Met bepaalde conventies zijn Nederlandse toeschouwers sneller mee. Broeden begint met een groteske scène tussen vogels die bekvechten over het broedseizoen. Om die humor ten volle te begrijpen, moet je de traditie kennen. Het Nederlands publiek is meteen mee. Terwijl je Vlamingen voelt denken: “Godverdekke, in wat voor show zijn we nu beland? Gaat dit twee uur duren?”

Zoersel-Dinxperlo

Myrthe komt uit de Nederlandse gemeente met de mooie naam Dinxperlo. Lander komt uit Zoersel, ook mooi. De twee leerden elkaar kennen in 's Hertogenbosch op de Koningstheateracademie, waar ze afstudeerden met de hoogste onderscheiding en een relatie. Moet je in Nederland zijn om het cabaretvak te leren? “Ik vind van wel”, zegt Lander. “De Nederlandse cabaretopleiding is praktijkgericht. We kregen filosofie, maar in de tweede helft van de les koppelde je grote existentiële vragen terug op je eigen kleine projectje. Ik ben ervan overtuigd dat het Belgische kunstonderwijs ook degelijk is. Mijn mening is een beetje gekleurd, door die Hollanders.”

Klasgenoten werden collega's werden geliefden. De liefde voor elkaar is bekoeld, maar de liefde voor het vak houdt hen samen. Facebook hanteert voor dergelijke complexe verhoudingen de optie 'Het is ingewikkeld'. Uit hun relatietherapie puurden de exen hun tragikomische voorstelling Broeden.

Myrthe: “We creëren en werken samen, maar wonen niet meer samen. Lander woont aan het Rivierenhof, ik een kwartiertje verderop in Antwerpen. Als alles goed gaat, word ik binnenkort erkend als vreemdeling. Echt waar, ik krijg een vreemdelingenstatuut. Er zijn veel oorzaken waarom het niet werkte als liefdeskoppel. De dualiteit Belg-Nederlander speelde minder een rol. Al beantwoorden we netjes aan de clichés. Ik, de Nederlandse nuchterheid en Lander de Vlaamse romanticus. Ik woon samen met mijn Vlaamse vriend. Weer een Vlaming. Waarom val ik op Vlaamse venten? Jullie babbelen rijk en gezellig. Vaak geven jullie één ding verschillende namen. Bij ons is een wastafel een wastafel. Bij jullie een wasbak, of pompbak...”

Lander: “Of een lavabo!”

© Jeroen Hanselaer

Is de voorstelling anders in België of Nederland?

Myrthe: "Lander past één woord aan. In Nederland heeft hij het over grasmaaien, en in Vlaamse voorstellingen is dat..."

Lander: "... gras afdoen. Het grootste verschil zit hem dus in een klein detail."

In onze taal leggen we accenten. Ook in onze humor?

Lander: "Wij vinden van wel. Nederland heeft traditie in cabaret, Vlaanderen minder. Mijn grote idolen zijn Nederlanders zoals Toon Hermans, Ronald Goedemondt en Micha Wertheim. De 7-jarige Lander speelde op de speelplaats Jochem Myjer en Theo Maassen na. Ik kende hun monologen uit het hoofd. Als inkom vroeg ik dennenappels. Het ondernemersschap zat er al vroeg in."

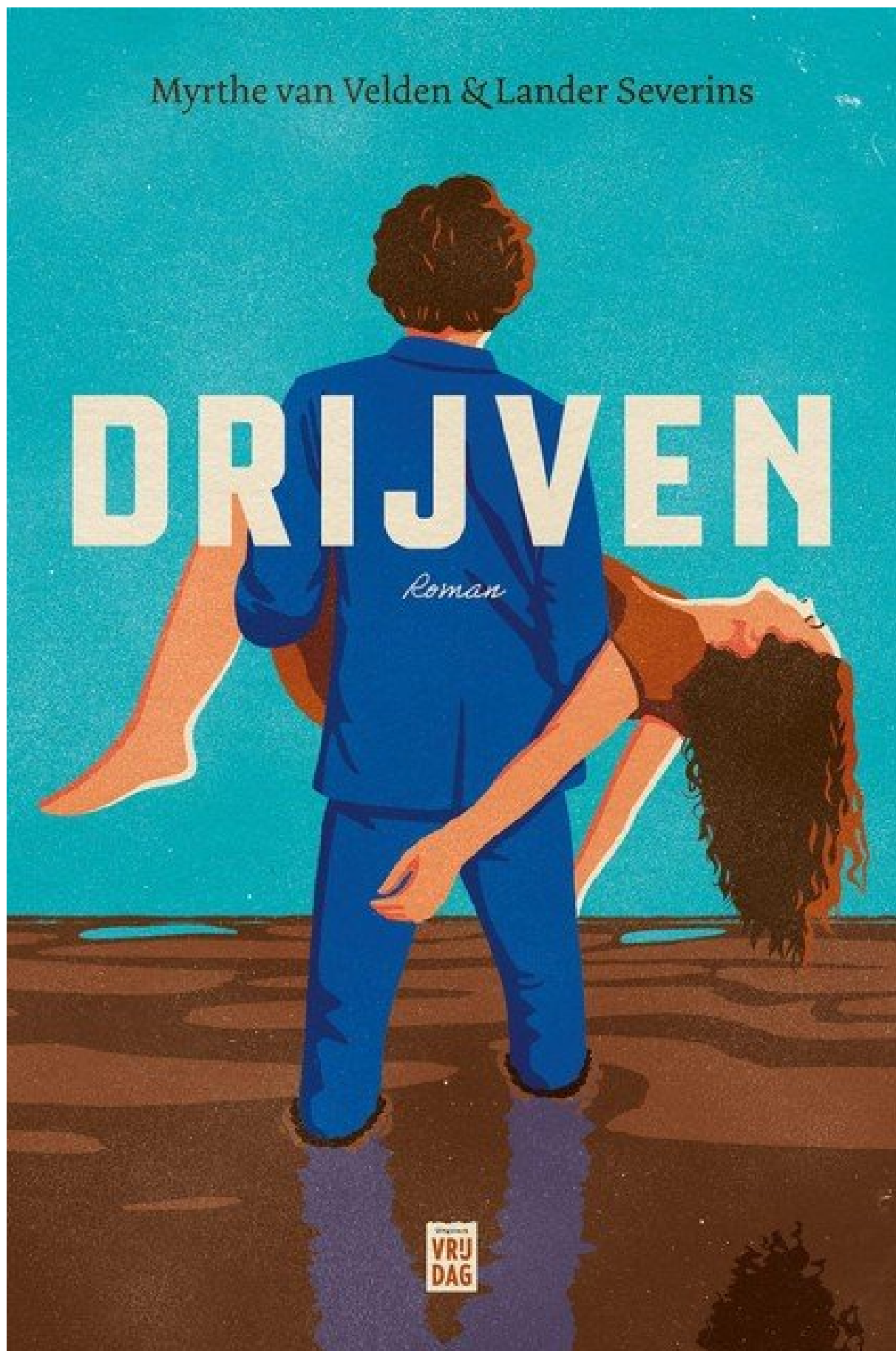
Myrthe: "Cabaret krijgt in Vlaanderen meer voet aan grond. Lang was er alleen maar Kommil Foo. We zitten bij Livecomedy, net als Pieter Verelst, Robrecht Vanden Thoren, Maarten Westra Hoeksema... Gewaardeerde collega's die meer naar cabaret en theater neigen dan naar comedy. Daarom voelen we ons in ons sas in de stal van Live Comedy."

Myrthe van Velden & Lander Severins

DRIJVEN

Roman

VRJ
DAG

© rr

Jullie zijn niet langer een liefdeskoppel toch bevielen jullie recent van jullie eerste literaire baby?

Beiden: "Ja! Onze debuutroman Drijven ligt in de winkel!"

Myrthe: "Het boek is vorige week voorgesteld in De Studio in Antwerpen. Onze roman is op dezelfde manier verwekt als onze theatervoorstelling. Ik stuur een idee naar Lander. Hij herschrijft dat volledig, waarna het terugkomt en ik er weer loos op ga. Zo vliegen de woorden en de zinnen over en weer, tot er plots een verhaal ligt. Wie wat bedacht of schreef, weten we niet meer. Het is ons verhaal, een mix van feit en fictie. Aan de lezer om te ontdekken wat echt is en wat niet, maar misschien doet dat er niet toe."

Krijgt deze match België-Nederland verlengingen?

Myrthe: "Ons verhaal is niet uitverteld. Livecomedy en Buro Stek (Nederlands kantoor, red.) verkopen volop voorstellingen van onze derde show aan Belgische en Nederlandse theaters."

Dus druk aan het schrijven?

Lander: "Dat zou zeker zo zijn, mocht ik niet net druk bezig zijn met de kwartaalaangiften van onze bvba. Zelfs voor een internationaal zegevierend cabaretduo als het onze moet op het einde van de rit en de maand de rekening kloppen."

Broeden speelt nog tot 02/04/2023 in Vlaanderen en Nederland. Speellijst en info via: www.grofgeschud.eu

Drijven van Myrthe van Velden en Lander Severins is uitgegeven bij Uitgeverij Vrijdag en is verkrijgbaar bij uw favoriete boekhandel.